

Донецький юридичний інститут – 50 років на освітній карті України

28 квітня Донецькому юридичному інституту як навчальному закладу виповнюється 50 років. Цікаво, як на історичному полотні розвивається один із найпотужніших у системі МВС України навчальний заклад великого українського регіону – Донецький юридичний інститут.

Про історію, сьогодення та перспективи розвитку навчального закладу нам розповів начальник Донецького юридичного інституту, заслужений юрист України, доктор наук із державного управління полковник міліції Віктор Миколайович БЕСЧАСТНИЙ:

– Донецька кузня міліцейських кадрів має цікаву історію становлення в системі професійної освіти. Сталінську (Донецьку) спеціальну середню школу міліції МВС УРСР було створено відповідно до наказу міністра внутрішніх справ Української РСР від 28 квітня 1961 року за № 0109. Завдяки багаторічній наполегливій роботі всього колективу, успіхам та досягненням навчального закладу в березні 1992 року Донецьку спеціальну середню школу міліції було реорганізовано в Донецьке училище міліції МВС України. А вже за рік, 8 лютого 1993 року, на базі Донецького училища міліції та Донецького відділення заочного навчання Української академії внутрішніх справ було створено Донецький інститут внутрішніх справ при Донецькому державному університеті. 2001 року наказом МВС від 10.02.2001 р. № 96 до складу інституту як факультет увійшло Донецьке училище міліції МВС України. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року № 118 та наказом МВС України від 17 березня 2004 року № 295 навчальний заклад перейменовано на Донецький юридичний інститут.

В історії інституту є багато цікавих сторінок. З осені 1978 до 1992 року в Донецькій спеціальній середній школі міліції функціонував спеціальний курс для підготовки фахівців із країн Азії та Африки. За ці роки водночас із вітчизняними було підготовлено близько 300 спеціалістів-офіцерів для правоохоронних структур Конго, Гвінеї, Лаосу, Камбоджі, В'єтнаму, Афганістану, Ємену.

Друга половина 1980-х стала періодом справжнього випробування на гідність і мужність не одного покоління офіцерів і курсантів школи. На подолання наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у 1986 році виступив і особовий склад міліцейської школи з Донбасу. З 1988 року фактично по-

стійно зведений окремий батальйон ДССШМ перебував у «гарячих» точках Радянського Союзу: Нагорному Карабаху, Ферганській долині, Степанакерті тощо. Загалом 90 відсотків особового складу ДССШМ того часу брали участь у локалізації міжнародних конфліктів.

– Скажіть, чи є гасло, із яким ваш навчальний заклад іде, так би мовити, по життю?

– Я впевнений, що в кожній людині, як і в кожній структурі, організації, закладу повинен бути власний девіз. І наш навчальний заклад має такі девізи з усіх напрямів діяльності. Змінювалися люди, часи, події, а головним нашим гаслом залишаються слова: **«Закон, обов'язок, людяність, честь!»**. І це визначальний принцип роботи всіх керівників, які очолювали навчальний заклад у різні роки – Василя Артемовича Чекина, Івана Григоровича Світича, Володимира Івановича Муравйова, Юрія Леонтьовича Титаренка. Ці слова акумулюють найкращі традиції, досвід і школи, і училища, й інституту у вихованні справжніх правоохоронців.

Згадуючи попередників, хочу зазначити, що дотепер активними учасниками найважливіших подій інституту є ветерани, які розпочинали його історію. І серед них, найперше, слід згадати подружжя Фрадкіних – Володимира Михайловича (працював у ДССШМ у 1962–1973 рр.) та Галину Дмитрівну (працювала в ДССШМ у 1962–1976 рр.). Сьогодні вони найстарші та найактивніші члени ветеранської організації інституту.

Багатотисячний колектив Донецького юридичного інституту працює, дотримуючись головного принципу: **«Навчаємося, щоб захищати!»**. І для втілення цього принципу в життя, для якісної підготовки правоохоронців передусім необхідно створювати сучасні матеріально-технічні умови та підвищувати рівень науково-педагогічного складу. Випускни-

ки ДССШМ сьогодні навряд чи впізнали б свою альма-матер. Іще наприкінці 1980-х навчальний заклад мав один навчальний корпус, клуб, тир, три гуртожитки, гараж та КПП. Сьогодні заняття проходять у 7 навчальних корпусах, аудиторії в яких обладнано сучасними технічними навчальними засобами. Також до послуг курсантів та студентів комп'ютерні класи, лабораторії, кабінети, 4 бібліотеки з читальними залами, навчальний відділ внутрішніх справ, навчально-виховний центр, 4 спортивні зали, один із яких тренажерний, багатофункціональний спортивний майданчик, стадіон, два стрілецькі тири, медична частина.

У 1993 році, коли, власне, було засновано інститут, фахівців готували на 3 факультетах (кримінальної міліції, економічної безпеки, заочного навчання) і 8 кафедрах. У науково-педагогічному колективі налічувалося 132 особи, в тому числі 12 учених. Сьогодні у складі інституту 6 факультетів, 22 кафедри, науково-дослідні підрозділи, магістратура, ад'юнктура тощо. Ще в 2003 році науковці становили лише 24 відсотки професорсько-викладацького складу, а сьогодні викладачів із найвищою кваліфікацією (докторів наук, кандидатів наук, професорів, доцентів та академіків) в інституті понад 70. Нині на 22 кафедрах працюють 12 докторів наук (із них 4 – юридичних наук), 135 кандидатів наук (із них 85 – юридичних наук), 7 професорів, 61 доцент, 8 академіків. Особливою гордістю інституту є наші доктори наук.

Зміцнення наукового потенціалу – одне з головних завдань, що стоять сьогодні перед інститутом. І у вирішенні цього питання навчальний заклад постійно нарощує темпи: якщо за 1993–2000 роки було захищено лише 11 дисертацій, за 2001–2005 роки – 56, то за останнє п'ятиріччя – 89 (серед них із юридичних наук – 73).

Докторські дисертації захистили 7 працівників інституту, зокрема 4 захисти відбулися 2010 року. На 2011 рік заплановано понад 26 захистів дисертацій, у тому числі однієї докторської. За цими показниками, безперечно, стоїть наполеглива робота всього колективу.

– Сьогодні одним із визначальних чинників рівня вищого навчального закладу є інтегрованість у міжнародний освітній простір. Яким шляхом іде в цьому напрямі Донецький юридичний інститут?

– Скажу більше: в сучасному світі міжнародна співпраця стає в прямому сенсі формулою успіху в будь-якому напрямі суспільного життя. Ми докладаємо максимальних зусиль, аби налагодити широку міжнародну співпрацю. Ця робота здійснюється з 1994 року. І першим закордонним партнером інституту стало ІV Управління поліції особливого призначення м. Нюрнберга (Баварія, Німеччина). 2009 року ми відзначили 15-річний ювілей співробітництва з німецькими колегами. На сьогодні угоди про творчу співпрацю укладено з 19 навчальними закладами та двома правоохоронними органами 13 держав, зокрема, Німеччини, Чехії, Румунії, Китаю, Росії, Білорусі та ін.

– На вашу думку, які ще напрями діяльності важливі для якісного функціонування вищого навчального закладу системи МВС України?

– Зважаючи на те, що професія правоохоронця – це професія для мужніх, міцних не тільки духом, а й фізично загартованих людей, фізична підготовка та розвиток спортивних талантів курсантів, студентів, викладачів є одним із напрямів діяльності інституту. Звичайно, без обладнаної спортивно-тренувальної бази розвиток спорту є неможливим. У 2004 році було відкрито багатофункціональний спортивний майданчик із сучасним покриттям. Розроблено та реалізується бізнес-план переоснащення інститутського

спортивного комплексу «Моноліт». Сьогодні в інституті результативно працює понад 10 спортивних секцій, у яких тренується понад 1000 курсантів. Ми пишаємося своїми спортсменами, серед яких 8 майстрів спорту України міжнародного класу, 29 майстрів спорту та 38 кандидатів у майстри спорту. Задля залучення працівників інституту до занять спортом та надання нашої спортивної бази для тренувань зацікавленим у цьому працівникам ОВС у 2008 році створено Донецьку обласну громадську організацію «Спортивний клуб міліції» (ДОГО «СКМ»).

Не менш значущим є духовний, моральний та творчий розвиток наших курсантів, студентів і співробітників. У цьому напрямі керівним принципом колективу є **збереження та примноження кращих традицій української міліції**.

З 2009 року в Донецькому юридичному інституті функціонує Університет культури. У рамках його роботи організуємо зустрічі курсантів, студентів та працівників інституту з відомими діячами культури, мистецтва, спорту, громадськими лідерами, ветеранами інституту та ОВС.

Курсантсько-студентський колектив навчального закладу активно здійснює волонтерську роботу, одним із напрямів якої є систематична допомога ветеранам. До ветеранської організації інституту сьогодні входить 148 ветеранів ОВС та колишніх працівників інституту. Курсанти відвідують ветеранів удома й допомагають їм у багатьох побутових справах. Керівництво інституту надає матеріальну й фінансову допомогу тим, хто її потребує. Ветерани є постійними учасниками різних культурно-просвітницьких та урочистих заходів. І саме таке спілкування забезпечує неперервний зв'язок поколінь правоохоронців.

Курсанти й студенти інституту охопили волонтерською роботою і підшефні дитячі заклади м. До-

нецька. Безперечно, метою такого спілкування є не тільки допомога дітям, а й виховання в курсантів і студентів людяності, гуманізму, доброти та чуйності.

– Розкажіть, Вікторе Миколайовичу, як проходили урочисті заходи з нагоди 50-річного ювілею навчального закладу?

– Сьогодні весь колектив Донецького юридичного інституту наполегливо й ретельно готується до ювілею. 28 квітня відбудеться міжнародна науково-практична конференція «Підготовка працівника міліції (поліції): державні та міжнародні стандарти», ювілейне урочисте шиккування на театральній площі перед Донецьким національним академічним театром опери та балету ім. А. Б. Солов'яненка і ювілейний святковий концерт у залі цього театру. На конференцію та урочистості запрошено почесних гостей: керівництво МВС України, народних депутатів України, керівництво Донецької області та міста Донецька, ректорів цивільних і відомчих навчальних закладів. Серед гостей також іноземні делегації з Німеччини, Росії, Естонії, Чехії, Таджикистану, Азербайджану, Румунії, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Білорусі.

З нагоди ювілею готуються до друку видання, фотобуклети, наша п'ята (ювілейна) збірка віршів «Рими в погонах». У Донецькому обласному краєзнавчому музеї діє експозиція, присвячена історії навчального закладу.

Нинішній колектив інституту сподівається, що в урочистостях візьмуть участь і випускники навчального закладу різних років. У 2010 році було створено Асоціацію випускників інституту. Наразі про себе заявили уже понад 300 випускників різних років.

Загалом розповідати про Донецький юридичний інститут можна дуже довго. Ми маємо, чим пишатися, і водночас не забуваємо про питання, які потребують вирішення, нові перспективи розвитку вузу. 50 років для навчального закладу – це ціла історія, яка назавжди пов'язала з Донецьким регіоном, ім'ям Донецького юридичного інституту тисячі людських доль. Це дає надію на те, що серце Донецького юридичного інституту, незважаючи на зміну часів, епох, поколінь, ще довго битиметься, і через багато років нові покоління правоохоронців у єдиному пориві проспівують: «Живи та слався, юридичний інститут!..»

Інтерв'ю взяла Ганна ТЕТЕРЯТНИК.